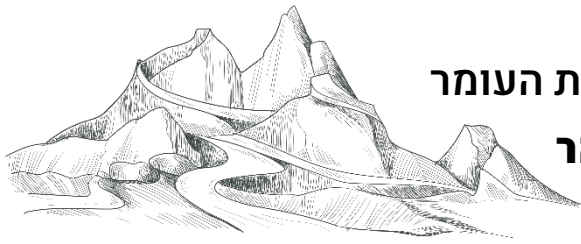

משרד החינוך
מינהל חברה ונוער
מרכז הדרכה- מחוז חרדי

מערך לשעת חינוך לספירת העומר נושא: במעלה ההר

פתיח:

סרטון של מטפס הרים.

שאלות למחשבה ודיון (במצגת)-

- למה הוא מטפס? מה מניע אותו? מה הוא רוצה להשיג?
- מה הוא מרגיש לפני הטיפוס? במהלך הטיפוס? בפסגה?
- מה עוזר לו בדרך? מה נותן לו את הכוח?
- עם אילו אתגרים, קשיים וסיכונים הוא נאלץ להתמודד?
- מכל הקשיים והסיכונים, מהו לדעתך המכשול הקשה ביותר?

הצגת הנושא:

במצגת- הפתגם:

קשה הדרך לפסגה, זרועה מוקשים ומכשולים, אך הקשים שבכולם הן כסאות הנוח שבדרך.

למה מתכוון הפתגם? מה אתם חושבים? האם זה מה שחשבתם בתור המכשול הקשה ביותר?

איסוף התשובות והסבר:

כסאות הנוח מייצגים את המכשול שעלול לגרום למטפס לא להגיע לפסגה. כסא הנוח מוריד אותנו מהדרך. הוא מרגיע, מסיח את הדעת, מציע אלטרנטיבה קלה ונוחה לטיפוס הקשה, אבל המחיר הוא הויתור על ההתקדמות, ועל הסיכוי להגיע לאנשהו.

במצגת – שרטוט – אזור הנוחות ואזור ההתפתחות.

כולנו נמצאים במקום שבו פחות או יותר נוח לנו. כוח ההרגל מסייע לנו להמשיך ולבצע את אותם הדברים יום יום, להרגיש ביטחון, להמשיך במוכר ובידוע. המקום הזה נקרא "אזור הנוחות". המקום שבו אנחנו די שולטים במצב, לא צריכים לטרוח יותר מדי בשביל שום דבר. נוח. אבל אזור הנוחות הוא מלכודת. הוא כולא אותנו בתוך שטח קטן, כאשר שם בחוץ מחכה לנו השלב הבא שלנו. מחוץ לאזור הנוחות נמצא אזור ההתפתחות. בכל תחום. גם ברוחניות, גם בלימודים, גם בניצול של היכולות האישיות. אם עוצרים במקום – מפספסים ומפסידים את המקומות הנוספים שניתן להגיע אליהם. את הפסגות הבאות. נשארים באותה נקודה. ואף אחד לא רוצה להישאר כל החיים בגן הילדים, למרות שמאד נחמד שם... אבל כדי להתקדם ולהתפתח צריך לעשות פגיעה החוצה מאזור הנוחות. צריך להתנסות בדברים שהם פחות נוחים בתחילה, להתגבר על בושא או על עצלות, לשנות הרגל, לקבל החלטה ולעמוד בה. וזה דורש מאמץ והקרבה.

התנסות- תרגיל:

סיבוב ראשון-

שבו במעגל, כל משתתף מניח את 2 ידיו קדימה על השולחן.

כעת עליכם לדפוק עם היד על השולחן, בזה אחר זה לפי סדר הישיבה.

כשמישהו טועה- יש להחליף את כיוון הסיבוב, ולהמשיך לדפוק ברצף בסדר הפוך.

סיבוב שני-

בסיבוב הזה מניחים את הידיים לסירוגין, כאשר היד של היושב מצד ימין,

מונחת בין 2 הידיים של היושב לשמאלו.

שוב, יש לדפוק לפי הסדר, וכן"ל במקרה של טעות – כיוון הסיבוב מתהפך.

סיבוב שלישי-

כעת יש לשכל את הידיים – וכך להניח אותם. סדר הדפיקה על השולחן – לפי מיקום הידיים.

הכללים זהים.

משרד החינוך מינהל חברה ונוער מרכז הדרכה- מחוז חרדי

עיבוד התרגיל-

כעת התנסו ביציאה מאזור הנוחות. בסוג של קושי.
אותה משימה הופכת להיות מורכבת יותר לביצוע. מצד שני – מה הרווחים מהמשימה השניה?
כמובן שביציאה מאזור הנוחות חווים קושי, לחץ, יותר כשלונות. מאידך, יש גם יותר ריכוז, יותר חוויה, יותר סיפוק יותר אתגר, ויש גם שיפור, בסיבוב בשלישי מצליחים יותר מאשר בסיבוב הראשון. ככה מתפתחים.
שאלה למנצחים- איזה ניצחון מרשים יותר? מספק יותר?
הניצחון שבא לאחר הריכוז בסבב השני. ניצחון שמגיע לאחר מאמץ ויגיעה, הישג שנרכש בעמל הוא הישג שמותיר טעם מתוק בפה ונותן כח להתקדם עוד שלב מאתגר ככל שיהיה.

קישור לאקטואליה:

ספירת העומר. מה סופרים? מה המשמעות של הספירה?
התקדמות. לא עומדים במקום. כל יום זזים קדימה במשהו. מטפסים עוד שלב בסולם.
ספירת העומר מחדדת לנו את העובדה שהימים חולפים, עוד יום עובר, ועוד שבוע, ואי אפשר לעצור במקום.
אנחנו נמצאים באמצע השביל התלול, שמטפס אל פסגת ההר לקראת מתן תורה. "וספרתם" הוא מלשון סְפִירוֹת מלשון: "אבן ספיר", בהירות. בימים אלו עובדים את עבודת המידות כל אחד ואחד ב"עבודה אישית" לפי תיקונו ואופיו, כפי הנאמר: "וספרתם לכם" -עבודתכם האישית.

חיבור רעיוני:

כל קבוצה (3-4 תל") מקבלת כרטיס ובו רעיון רוחני שמבטא את נושא המאמץ והיגיעה. הכרטיסים בנספח.
משימה: הציגו את הרעיון בפני כל הכיתה.
(אפשרות: הציגו את הרעיון בצורה יצירתית באמצעות 4 שורות מחורזות או באמצעות יצירה ויזואלית.)

סבב שיתוף:

קחו דקה למחשבה. נסו לחשוב על משהו, קטן או גדול שהייתם רוצים להשיג ולהתקדם בו, אבל מרגיש לכם שזה רחוק וקשה? זה יכול להיות במישור הרוחני, האישי, הלימודי, החברתי, המשפחתי, וכל תחום שהוא.
סבב שיתופים למי שמעוניין.

סרטוני השראה וחשיבה:

הפיל והחבל + צנצנת הפרעושים. מה המסקנה שלכם מהסרטונים?

הנעה לפעולה:

בבית ספר מסוים בציוני המבחנים החליטו שאין ציון "נכשל".
תלמיד שלא הצליח במבחן מקבל את הציון "עדיין לא הצליח"
בואו ננסה כעת להשתמש במילת פלאים - "עדיין".
אני עדיין לא מצליח לקום מוקדם. אני עדיין לא מכוונת בכל התפילה. אני עדיין לא נזהר בשמירת הלשון.
זה יוצר גשר בין העכשיו, לבין הפסגה אליה אנחנו שואפים.
זה מציב אותי על הדרך. על המסלול. מכניס אותי לתהליך כלשהו, שגם אם אני בתחילתו – הוא אפשרי. זה מרים אותי מהכסא נוח ומעמיד אותי בשביל שעולה למעלה, לפסגת ההר.
ועכשיו תוסיפו ליעד שחשבתם עליו מקודם והייתם רוצים להגיע אליו את המילה "עדיין"...

וכעת, נסו לחשוב,

מה הדבר הקטן האחד שאתם יכולים לעשות כדי לצאת מאזור הנוחות, מכסא הנוח, מההרגל והשחיקה, ולהתקדם צעד אחד לעבר המטרה אליה הייתם רוצים להגיע?
מה מקשה עלייך לבצע את הצעד הזה? מה החבל שלך? מה יכול לסייע לך לקום ולעשות אותו?
מה אתם יכולים לעשות כבר היום, כבר מחר בבוקר, פעולה אחת קטנה שתוציא אתכם מהצנצנת הדימונית, ותעלה אתכם על השביל במעלה ההר?
סבב שיתופים למי שמעוניין.

יתרו

"וישמע יתרו כהן מדין" שואלים חז"ל- וכי יתרו לבד שמע? והלא כל העולם כולו שמעו. שנאמר: "שמעו עמים יגזון חיל אחי יושבי פלשת". מתרצים חז"ל, "הלא מה שמועה שמע - ובא, ונתגייר". איזה הבדל. כולם נבהלו והמשיכו בענייניהם. אבל יתרו בא ונתגייר. מעשה בסבא מסלבודקא שקרא לבחור אחד ואמר לו דברי מוסר. הבחור הזה שמע, ולא תיקן. קרא לו לאחר שבועיים ואמר לו את אותם הדברים בדיוק. אמר לו הבחור: שמעתי את זה כבר לפני שבועיים. אמר לו- אם תלך באמצע הכביש בלונדון ומכוניות יצפצפו לך. אתה תפנה אליהם ותאמר שמעתי. זה יעזור? (ר' שלום שבדורו)

במעלה ההר

מרכז הדרכה | חברה נוער | מחוז חרדי

ונפש כי תקריב

"אמר ר' יצחק מפני מה נשתנית מנחה שנאמר בה נפש? אמר הקדוש ברוך הוא: מי דרכו להביא מנחה? עני. מעלה אני עליז כאילו הקריב נפשו לפני". בכל קורבנות נדבה לא נאמר "נפש" אלא רק במנחה. כי מי שמנדב מנחה הוא בדרך כלל עני, וגם את המנחה הזו היה צריך להתאמץ כדי להביא. אמר הקב"ה: מעלה אני עליז כאלו הקריב נפשו.

(מנחות ק"ד ב)

במעלה ההר

מרכז הדרכה | חברה נוער | מחוז חרדי

חבלי משיח

"בדורו של משיח ימתח הקב"ה כביכול חבל אחד ארוך מסוף העולם ועד סופו וכל בני ישראל יאחזו בחבל זה. הקב"ה יאחי בקצהו של החבל וינער ויטלטל אותו עד שכולם יטולטלו באוויר. לא כולם יוכלו להחזיק מעמד בטלטול חזק שכוה, ורבים יפלו ארצה. השוטים יאמרו: אם הקב"ה מנער אותנו בצורה כזו, בודאי רצונו שנרפה מאחיזתנו בחבל, ועל כן ישחררו ידיהם ויפלו ארצה. רק החכמים המעטים יחזיקו בכל כוחם בחבל נמלתו ויתדבקו בו בכל כוחם ומאודם". (ה"עש אלמלך")

במעלה ההר

מרכז הדרכה | חברה נוער | מחוז חרדי

בתיא בת פרעה

"ותשלח את אמתה" רבותינו שואלים למה הושיטה בתיא בת פרעה את אמתה להציל את משה? הרי באמה בלבד לא היה באפשרותה להגיע אל התיבה המונחת בים סוף? ומסבירים, שאמנם התיבה הייתה רחוקה אבל בתיא עשתה מאמץ לבצע את המוטל עליה והושיטה את אמתה מתוך רצון לנסות ולעשות כל מה שהיא יכולה כדי לסייע, ואז התרחש הנס והאמה הגיעה אל התיבה. (המשגיח הרב דן סגל שליט"א)

במעלה ההר

מרכז הדרכה | חברה נוער | מחוז חרדי

רות

"ותרא כי מתאמצת" "כי באמת ערפה כמו רות חפצה להתגייר ומכל מקום ערפה שבה אל עמה, ומיד אל אלהיה, ורות דבקה בה. גבי רות כתיב ותרא כי מתאמצתהיא, ולערפה חסרה ה'מתאמצת'. ומחוט השערה זו נעשה הבדל ומרחק משניהן, עוד יותר רחוק כמתמים להארץ".

(הסבא מנובהרדון)

במעלה ההר

מרכז הדרכה | חברה נוער | מחוז חרדי

יגיעה

"יגעת ומצאת תאמין" "אמר רבי יצחק: אם יאמר לך אדם: יגעתי ולא מצאתי - אל תאמן, לא יגעתי ומצאתי - אל תאמן, יגעתי ומצאתי - תאמן."

בבלי, מסכת מגילה ו' ע"ב)

במעלה ההר

מרכז הדרכה | חברה נוער | מחוז חרדי

שפחה על הים

"ראתה שפחה על הים מה שלא ראוי יחזקאל וישעיה"
אמנם ביציאת מצרים ראתה השפחה מראות נפלאים יותר מיחזקאל וישעיה, ברם היא נשארה שפחה. זאת מאחר שהחזיונות בהם חזתה לא באו לה מצד מעלתה, מצד בחירותיה, כי אם הודות לחסד האלקי אשר הושפע עליה. להבדיל מיחזקאל וישעיה, אשר זכו לחזות פני אלקים מצד מעלתם האישית.
(הרבי מקוצק)

מרכז הדרכה | חברה ונוער | מחוז חרדי

במעלה ההר

"לפום צערא אנרא"

"לפום צערא אנרא"
כי האדם כאשר מקיים רצון המקום בצער הוא יותר קרוב אליו מאשר מקיים רצונו שלא בצער. ודבר זה כי כאשר יש לאדם מונע להתקרב אל אחי, והוא בכונו ובגבורתו וביד חזקה שלו דוחה את המונע ומתקרב, מראה בזה כמה כוח להתקרב שם, וכמה קרוב הוא אל אותו שמתקרב אליו, שהרי דוחה את המונע ומתקרב, וכאשר יש לו קירוב גדול אל השם יתברך, אין ספק כי השכר יותר גדול.

מרכז הדרכה | חברה ונוער | מחוז חרדי

במעלה ההר

אנו עמלים והם עמלים

"אנו עמלים והם עמלים. אנו עמלים ומקבלים שכר והם עמלים ואינם מקבלים שכר"
והדברים צריכים ביאור: כלום אין העמלים במלאכתם מקבלים שכר? וכי יש חייט המתפר בגד או סנדלר העושה מעלים, שאינו בא על שכר? אלא בונהג שבועלים, אין משלמים אלא עבור תוצרת מוגמרת. שונה הוא הדבר, תכלית שינוי, ביחס ללימוד התורה. אנו נצטוונו לעמול בתורה, ואף אם אין הסוגיא שלמדנו ברורה עדיין די האור, נקבל את השכר בהתאם לעמל וליגיעה.

מרכז הדרכה | חברה ונוער | מחוז חרדי

במעלה ההר